

Literatūra

RAŠTIJA
MĖNAS
MOKSLAS

NR. 330

CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS LEIDINYS

XII METAI

K. B. KRAUČIŪNAS

(Tęsinys)

Nakvynės namuose Vilniuje, tuo laiku, kai visi keleiviai sukilo ir rengėsi važiuoti toliau, pasigedo vieno keleivio. O Kaziukas išeidamas nepasiėmė tos vietos adreso ir nežinojo gatvės pavadinimo: manė lengvai surasiąs ir taip. Jam teko gerokai paklajoti kol surado vietą, iš kur išėjo. Jis rado jau visus pasiruošusius išvažiuoti, o turėjo laukti jo. Bet kaip tai stebuklingai jis surado vietą, kur nakvojo, ir supykusį vadą. Kad dar kiek Kaziukas būtų likęs Vilniuje. Iš Vilniaus, Kaziukas ir kiti nuvažiavo į Petrapilį, o ten jiems išlipus iš vagono, juos suvarė į tokį didelį vežimą ir stačius vežė per miestą į Suomijos geležinkelio stotį, o iš ten į pačią Suomiją.

Važiuojant iš Petrapilio į Suomiją, buvo dar labai šalta ir daug sniego, nors jau buvo kovo mėnuo. Įdomi buvo kelionė važiuojant per Suomiją. Suomija turėjo savivaldą. Geležinkelio darbininkai kalbėjosi savo kalba suomiškai. Šalto klimato žmonės atrodė gražūs ir sveiki. Kaziukas matė labai daug gražių mergaičių, o nedaug gražių vyrų. Mat, gal būt jau toks gamtos surėdymas, kad vyras vyrui neįdomus, o už mergaitę jie dažnai ir susipeša. Bet tikrenybėje Suomijos vyrai ir gražūs. Daugumoje jie šviesiaplaukiai ir geri atletai — sportininkai. Nežinia kodėl ten, atvažiavus traukiniui į stotį rasdavai daug žmonių laukiančių traukinio. Gal būt kad jis retai vaiko, todėl jiems naujiena, ne tik sutikti savuosius, bet pasimatyti ir su keleiviais. Po ilgesnės kelionės, jie pasiekė prieplauką Hago miestelį. Baltijos krantai dar buvo užšalę ir laiveliai dar mažai teplaukiojo. Hago miestelyje, Kaziukas su kitais keleiviais emigrantais išlaukė apie 6 dienas iki gavo išplaukti per Baltijos jūros. Ten būnant turėjo laiko išeiti ir į miestelį. Dienos metu saulė pusėtinai nušildė sniegą, tad buvo malonu pasivaikščioti.

Vaikščiodamas po miestelį, jis pamatė bažnyčią ir užėjo. Bažnyčia Kaziuką nustebino, kad nebuvo altoriaus, nes jis kitokioje bažnyčioje, kaip katalikų, nebuvo buvęs ir apie kitokį tikėjimą mažai žinojo.

Iš Suomijos Kaziukui teko plaukti prastu laiveliu. Jis ir kiti miegojo žemai ant grindų багаžo kambaryje. Jie neturėjo jokio pasiklojimo ar užsiklojimo, kaip tik savo drabužius, kuriais buvo apsivilkę. Baltijos jūroje buvo inspekcija, bet viduje nežiūrėjo. Užteko to, kad laivelio kapitonas pasakė jiems, kad vežas keletą kiaulių...

Atvažiavus į švediją laivelis stovėjo apie porą valandų iki iškrovė daiktus, kurie buvo atvežti į švediją ir iš ten paėmė kai ką vežti į Angliją. Už poros dienų laivelis atplaukė į Anglijos uostą Hull, o iš čia traukiniu į Liverpulį, o iš Liverpulio dideliu laivu "Cedric" išplaukė į Ameriką. Tuokart Kaziukui ir kitiems buvo didelė baimė, kaip reikės perplaukti Atlanto jūros. Mat, tuo Lietuvos žmonės daugiausia ir rūpindavosi, išleisdami savuosius į užjūrį. Jie meldavosi sakydami: "Kad tik Dievas duotų laimingai perplaukti per mares".

Važiuojant per didelį okeaną, Kaziukui ir kitiems, kaip kaimiečiams kelionė buvo nepaprasta. Jie be abejo pateko į trečią klasę. Kaziukui vieta pasitaikė pačiame pirmagalyje. Laivas nors buvo didelis, bet bangų mėtomas nunerdavo gilyn ir lyg pasiekęs dugną iškildavo į viršų. Jūrų liga Kaziuką paveikė. Jis buvo atskirtas nuo kitų jam žinomų keleivių, ir jis nutarė eiti jų ieškoti. Jis surado savo bendrakeleivius viduryje laivo, ir jam ten patiko. Jis nieko nesiklausęs ten pasiliko nakvoti. Laivo prižiūrėtojai pasigedo vieno keleivio ir jie surado, kad jis ne savo vietoje. Jie norėjo jį grąžinti, bet Kaziukas išsiprašė, kad ji paliktų su draugais. Kadangi ir ten buvo tuščių lovų, tai jam pamainė vietą. Baigiant kelionę kai kurie emigrantai sugalvojo, kad jų drabužiais jiems bus gėda įvažiuoti į Ameriką, nes Amerikoje žmonės vaikšto išsivertę kailinius į viršų, o mūsų ne tokie, ir tuojaus pažins kad "greenoriai". Mat vienas jų jau antru kartu keliauja į "Sanfrancisko" ir jis jau žinojo, ką grinatorius turi iškentėti. Todėl jie nutarė visus jų senus drabužius sumesti į vandenį. Kaziukas turėjo gerus kailinius, apmuštus viršum medžiaga ir jis, paklausęs kitų įmetė į jūros. Artinantis prie kranto ir plaukiant pro laisvės statulą, daugelis ir kitų keleivių taip padarė. Atplaukus į New Yorko uostą, visus išvarė į

S
I
A
U
R
U
O
J
U

T
A
K
E
L
I
U

Ši savo paveikslėlį su trimis vaikais vežiausi į Lietuvą dėl atsargumo. Kartais mane kalbino apsiveisti Lietuvoje, ir turėjau įrodyti, kad reikalus pavėluotas.

viršų, oras buvo šaltas, ir jiems teko padrebėti. Tuokart pamatė, kad jie padarė didelę klaidą. Jie matė, kad ant kranto New Yorko žmonės vaikšto su tokiais pat drabužiais, kaip ir jų ir dar blogesniais. Netrukus juos nuvežė į "Castle Garden", kur daktarai patikrino jų sveikatą ir užrašė į knygas atvažiavimo dieną ir laivo vardą. Vienas geriausių to meto atsiminimų yra tas, kad jį užrašė lietuvius; tuo laiku ten dirbęs Mikolainis ir jį ten užrašė ne "Russian", bet "Lithuanian". Iš "castlegarden", Kaziukas buvo nuvežtas atgal į New Yorką ir pateko į šv. Juozapo namus, kur laukė kol jį kas pašauks. Ten jam buvo liepta kas rytas eiti į tuose namuose esančią koplyčią išklausti mišių. Čia jis turėjo išbūti net dvi dienas, ir niekas jo neatėjo parsivežti. Tuokart jis pats paprašė žmogaus, kad jį nuvežtų į Brooklyną. Jis jau matė iš tolo Brooklyną tiltą ir norėjo eiti vienas pėsčias, bet žmogus jį nuvedė ir užsodino ant "Ferry boat" ir jie atsirado Brooklynne ant "Kent Ave."

Išlipus į krantą nuo "ferro", ant Broadway ir Kent Ave., jam ta vieta kiek patiko. Buvo pora geresnių namų ir ant kampų gražūs "Saliūnai". Ten jie išgirdo kalbant lietuviškai. Kaziukas parodė jiems savo adresą, kur buvo 44 Grand Street. Bet ten tik eidavo laišakai pas vieną lietuvišką žydėlį. O jo sesuo gyveno ant Metropolitan Ave. Eidamas Kaziukas Kent Ave. bijojosi, kad tas žmogus nenuvestų jį į tokius namus, kuriuos mato ant Kent Ave. Bet jo palydovas jį nuvedė pas Coną 44 Grand St. Conas sutikęs Kaziuką pirmu kartu klausia: "Tavo švogeri Pulokas", ui, jis geras žmogus, jis pas mane viską perka". Conas pažadėjo Kaziuką nuvesti pas seserį. Pagaliau jis surado 160 Metropolitan Ave., kur gyveno jo sesuo Elzbieta Pulokienė. Jis persigando įėjęs į kambarį, nes rado savo seserį beveik pusnuogę, apsivilkusią tik plona suknele ir skalbiančią baltinius "Woushtupėje". (Tuo metu skalbiamų mašinų ne ponai neturėjo). Kaziukas jos paklausė: kodėl jo niekas nepasitiko New Yorke? Sesuo jam atsakė, kad Pulokas nežino ne savo namų adreso, o laiškus gauna žydo adresu ir toliau, kaip Brooklyn Union Ave., jis nėra buvęs. O iki Union Ave. buvo tik apie 6 skverai. O kur jam rasti New Yorką. Kaziukas retai matydavo savo švogeri apsivilkusį viršutinius marškinius, ne bent šventadienį. Šventadieniais užsivilkdavo marškinius ir dar ant rankovių per alkūnes užsirišdavo raiščius raudonus, kad nesmuktų rankovės ir eidavo parsinešti alaus. Šventadieniais buvo nevalia nešt alų aikštėje, tai užsidėdavo laikraščio lakštą

(Tęsinys 2-me pusl.)

ant skardinių ir nors iš apačios ir matyti ką neša, bet užtekdamo, ir policijantas būdavo užganėdintas. Vienos skardinės neužtekdamo, nešdavo dvi ant syk ir iš skardinės gaudavo 12 stiklinių.

Vieną vakarą atėjo pora vyrų ir pora kaiminkų pažiūrėti atvykusio grinoriaus. Netoli jų ant Metropolitan Ave. buvo degtinės “skladas”, kur galėjo gauti už 75 centus didelę bonką degtinės, ir vienas iš kaimynų parnešė bonką, reikėjo įrašyti grinorių į amerikonus. Tuoju viena kaiminka ir užklusė Kaziuko: “Ko gersi?”. Kaziukas jai atsakė, kad jis nieko negersias. — Gerk, nebūk durnas, visi čia geria, atsiliepė kita kaiminka. Viena kaimynė pastebėjo, kad ji palikusi Kaziuką dar mažą Lietuvoje, bet dabar labai išprusęs. Kita kaiminka sako: “Gerk, tai įrašysimė į amerikonus. — Nenoriu, — atsakė Kaziukas. — Tai dar išjuoksi mus negerdamas. — Ir ji jam šleptelėjo per veidą.

Tokiė buvo patys pirmieji Kaziuko išpūdžiai šiapus vandenyno.

ŠIAPUS VANDENYNŲ

Palikimė Kaziuką Lietuvoje, nuo dabar aš užimsiu jo vietą ir štai mano gyvenimo pradžia, šiapus vandenyno.

K. B. Kraučūnas

1. MANO GYVENIMO PRADŽIA AMERIKOJE

Atvykau į šią šalį 1907 m. balandžio 2 d. Tai buvo labai blogi metai Jungtinėse Valstybėse. Tais metais labai daug buvo bedarbių. Tuo laiku Brooklyne prie cukrainės ankstyvą rytą stovėdavo eilėje vyrai, laukdami darbo ir daužydami koją į koją, kad nesušaltų. Tie buvo laimingi eilėje, kurie turėjo gerus muskulius ir įdirbtas rankas nuo žagrės Lietuvoje. Iš visos eilės kasdien paimdavo po porą vyrų, o kiti grįždavo nelaimėje laukti kitos dienos. Jei kuris ir gaudavo darbo, tai turėdavo dirbti ilgas valandas už mažą mokestį ir tekdavo dirbti šešias dienas savaitėje ir gaudavo nuo 6 iki 11 dol. savaitėje. Būdavo ir tokių, kurie dirbdavo valgyklose, ten gaudavo pavalgyti kokią porą kartų, tai užtekdamo ir 3 dol. savaitėje. Čia turėjau galvoje ateivius imigrantus. Vietiniai, kurie mokėjo šios šalies kalbą, uždirbdavo kiek daugiau, bet ir jie teuždirbdavo 12-16 dol. Tokia buvo paprasto juodadarbio darbininko alga. — Išgyvenau 6 mėnesius pas seserį ir labai prasiskolinau. Tais laikais net savi nemaitindavo žmogų dovanai. Reikėjo pačiam rūpintis savo pragyvenimu.

Bet mano laimei 120 Grand Street, siuvėjas Jušas atidarė savo dirbtuvėlę, kur dirbo viso 12 žmonių, ir ten gavau ir aš darbo rankovių siūti. Išdirbęs vieną savaitę, nuo skaičiaus pasiūtų rankovių gavau 6 dol. su centais.

Nuotaika pasikeitė. Tačiau manęs tykojo kiti nemalonumai. Padirbęs pusę metų laiko, pasijutau einas menkyn, visai nustojau apetito. Dirbant reikėjo per daug sėdėti susilenkusiam nei galvos nepakeliant nuo darbo, kad uždirbti nors tuos 6 dol. Pradėdavau dirbti nuo 7 ryto iki 6 vakaro, vos — pusvalandį gaudavom pietum. Tai buvo labai nuobodūs tokis monotoninis darbas. Tas darbas man įkyrėjo, ir aš pradėjau gailėtis atvykęs į Ameriką. Lietuvoje aš dirbdavau laisvai, kiek norėdavau, tiek dirbdavau. Tiesą uždirbdavau mažiau, bet mažiau ir reikėdavo. Čia daugiau, kaip pusmetį niekur neišėidavau pasivaikščioti, tai nueidavau ant Brooklyno tilto ir, būdavo, apsiverkiu, žiūrėdamas į jūros sūrį, kaip ašaros vandenį, per kurį tik mintimis galiu grįžti į savo mylimą krašą: (šokti nuo tilto nenorėjau — norėjau gyventi, kaip žmogus) ... Iš to didelio nusiminimo net ir liškių nerašiau į Lietuvą. Jie greičiausiai galvojo, kad juos pamiršau, kaip žmonės kalbėdavo: “Iš akių ir iš atminties” ... Taip kalbėdavo žmonės apie išvažiavusius į Ameriką: “Išvažiavo laimės ieškoti”. Taip — galvojo tėvai ir toji mergina, kuri paskolino man 50 rublių kelionei į Ameriką.

Pradėjau susirašinėti tik 1908 m. Bronius Liesys buvo mano geriausias draugas, kuris man parašydavo, kaip sekasi jam ir mano pažistamiems. Tarp kitko ji man parašė, kad mirė kun. Jonas Genis ir kad į Ramygala esąs atkeltas į jo vietą kun. Jacinauskas, kuris esąs senovinio būdo ir tautiškai neveiklus. Bet choras dar laikosi taip pat.

Po mano išvažiavimo Ramygalos choras nusifotografavo, ir Bronius atsiuntė vieną nuotrauką, ta proga parašydamas: “Apgailėstaujame, kad Jūsų nėra šiame paveiksle”. Tas paveikslas man buvo brangiausias atmintis: aš jį išsaugojau per 50 metų ir aš jį įdėsiu į šios knygos lapus...

1908 m. pabaigoje pradėjau rodytis publikai. Kartą nėjau į vieną vakarėlį, kur buvo vaidinamas kažin koks veikaliukas. Aš atsidėjęs klausiau ir sekiau vaidinimą, ir vienas iš vaidintojų tai pastebėjo, būtent, Pijus Bukšnaitis. Aš galvojau, kad vieną vaidmenį būčiau galėjęs suvaidinti žymiai geriau. Bet aš nebuvo žinomas ir manęs niekas nekvietė vaidinti. Tuo kart aš nueidavau į Draugelio salę, kur susirinkdavo socialistų sąjungos 19 kuopa, ir ten suradau vienminčių kaip: Joną Grinių (daktaro Kazio Griniaus brolių), Joną Šaltį, Šibūną, Bakutį ir kitus, pradėjau kalbinti sutverti dramos ratelį ir sutvėrėme užvadindami jį “Lyros dramatinė draugija”. Suvaidinome keletą revoliucioniškų veikalių, bet draugija neilgai gyvavo. Toliau buvau įstojęs trumpam laikui į bažnytinį chorą, vedamą vargonininko Rakausko, kuris tarnavo kun. Varnagirio parapijoje: kampas Roebing St. ir So. 4th St. Iš ten nuėjau į tautinį chorą “Scenos mylėtojų draugija” kurioje liglaikiniai vadovavo Mikas Petrauskas. Jis 1909 m. sumokino operetę “Kaminkrėtis ir malūnininkas”. Tame veikale dainavau chore ir šokau virve: (4 poros). Tame chore dainavau bosu, nes tenorų turėjo gana. Eringis vaidino kaminkrėčio rolę, kuri man labai patiko. Aš labai norėjau tą rolę vaidinti. Ir gale metų pakvietė Miką Petrauską į Philadelphia suvaidinti tą operetę, atidarymui naujos salės “Alageipi Ave.”. Gal buvo iš pirmųjų pastatyta didelė auditorija. Tuo kart Mikas Petrauskas man davė tą vaidmenį, ir aš pirmu kartu pasirodžiau toje rolėje Philadelphiaje. Suvaidinti tas vaidmuo man tikrai pavyko ir tai buvo mano, kaip komiko vaidintojo, pradžia. Paskui tas veikalas buvo kartotas daug kartų, ir man be Kaminkrėčio, teko vaidinti tame pačiame veikale ir kitus vaidmenis: tris kart Pranulio rolę ir kartą — Sabuko.

2. SCENINĖS VEIKLOS PRADŽIA

1911 m. Mikas Petrauskas jau buvo Chicagoje. Brooklyno “Scenos mylėtojų choras” pateko po vadovybę pianisto Čiurlionio. Tuo laiku choras, nieko rimtesnio ne-nu-veikė, iki atvažiavo iš Chicago Ksaveras Strumskis. Jam atvykus buvo pasitarta su vietiniais veikėjais dėl Scenos mylėtojų choro atgaivinimo. Tuo kart atsirado iš pašalinį rėmėjų ir organizatorių; Scenos mylėtojų choras tapo papildytas ir buvo didelis choras. Turėjome ir choro direktorius, kurie nedainuodavo, bet diktudavo, ką choras turėjo veikti.

Viename choro susirinkime, kaž kas pasiūlė pakeisti choro vardą, nes jis netinkamas. Scenos mylėtojų vardas daugiau tinkamas veikalių vaidintojams, bet ne dainininkams. Dainininkų grupei, daugiau tiktų muzikinis vardas, pavyzdžiui: dainoje iš daugumos balsų, susidaro “Harmonija”, todėl galima būtų užvardinti “Harmonijos” choras. Tuo kart ir perkrikštijo į Harmonijos chorą. Ks. Strumskis buvo vadovu, o prie jo prisidėjo pagalbon geras veikėjas Pijus Bukšnaitis. Bukšnaitis Lietuvoje buvęs vargonininku, bet Amerikoje nepraktikavo ir buvo pamiršęs groti, bet buvo pamokytas ir galėjo rašyti. Tuokart jis pradėjo versti muzikinius veikalus iš svetimos kalbos, ir jam gerai sekėsi. Jis gerai mokėjo: rusų, ukrainiečių ir anglų kalbas, tad jam buvo lengva versti, suprantant muziką ir kalbas. Jis jų išvertė gana daug, bet viena gal buvo iš pirmųjų, tai “Kornevilio Varpai”. Toji operetė buvo vadinama lengva opera. 1912 m. Harmonijos choras pastatė Bukšnaičio verstą operetę “Silvia”, kuri buvo suvaidinta sėkmingai. 1913 m. Harmonijos choras po vadovybę Ks. Strumskio, pastatė jau didelį veikalią “Kornevilio varpai”. To veikalo priruošimui reikėjo apie pusę metų laiko. Vaidinimo metu Harmonijos choras turėjo garbės svečių, atvykusių iš Lietuvos: Joną Basanavičių ir Martyną Yčą, kurie stebėjosi Amerikos Lietuvių veikla. Tame veikale ir man teko garbės vaidinti vyriausią rolę Grafo Henriko “De Corneville”. Šykštuoliū Gasparū vaidmenį vaidino Antanas Sodeika. Pats vertėjas Bukšnaitis vaidino “Nótaro” vaidmenį. Germeina tuo kart buvo Mikoliūtė. Apskritai, visi gerai vaidino, ir choras pasirodė savo galingais balsais ir geru susimokiniu. Tad vienas iš didžiausių darbų buvo atliktas...

Po Ks. Strumskio vadovybė, daug buvo suvaidinta vertimų. Mikui Petrauskui nepatiko, kad Harmonijos choras nevaidina jo lietuviškų operėčių. Viena iš geriausių Miko Petrausko operėčių buvo: “Velnias išradėjas”. Libreto parašė Pijus Bukšnaitis, ir 1915 m. buvo atspausdintas. Velnias išradėjas bene pirmą kartą buvo pastatytas 1914 m. Bostone. Tuokart Mikas Petrauskas turėjo Gabijos chorą Bostone. Vaidinant Velnia išradėją į Bostoną buvo pakviesti du vaidintojai ir pirmieji rolės: Velnio išradėjo rolėje, K. B. Kraučūnas, — Belzebubū — Antanas Sodeika iš Scranton, Pa. Veikalas buvo vaidintas teatre “Doodley opera house”. Veikalas buvo suvaidintas gražiai ir iškilmingai, su geru

orkestru. Po to tą patį veiklą vaidino kelis kart Brooklyne ir dar du kart Bostone.

Strumskiui vadovaujant Harmonijos chorui, tuo laiku jis vargoninkavo šv. Jurgio parapijoje C. Brooklyne, tos bažnyčios klebonu buvo kun. Kuodis. Jis pareikalavo iš Strumskio, kad suvaidintų Operetę "Šventoji naktis". Muzika M. Petrausko. Strumskis turėjo ir savo bažnytinių chorą, bet nebuvo gana pastatyti operetę. Tuokart jis kvietė Harmonijos chorą, sudėtinai su bažnytiniu choru suvaidinti "šventąją naktį". Daugumas Harmonijos choristų nesutiko dalyvauti su bažnytiniu choru, tad Strumskis išėjo su savo pasekėjais iš Harmonijos choro ir užvardino nauju vardu "Vyturėlis". Tuokart Harmonijos chorui vadovauti liko Antanas Kvedaras. Vyturėlio choras pastatė šventąją naktį parapijos naudai. Man teko vaidinti toje operetėje dvi roles: pirmojo piemens ir antrame akte — Velnio.

Piemeniu buvęs nuo jaunystės, tad gerai pataikiau ir suvaidinti piemenį. O Velnio rolę tai jau buvau įgyvendinęs operetėje "Velnius išradėjas".

Po to netrukus iš abiejų chorų Vyturėlio ir Harmonijos, suėjo geriausios jėgos, geri dainininkai, kurie mokėjo skaityti gaidas ir vėl 1919 m. susitvėrė "Operetės" choras, kuris išgyveno skirtingų vadovų rankose iki 1951 ir buvo pavestas tremtiniais. Iš karto dar maišėsi iš vieno visi, bet ant galo liko tik vienas geras Amerikos lietuvis, geras veikėjas ir organizatorius Algirdas Vyzbara...

Kiek veiklų suvaidinau Amerikoje, būtų sunku suskaičiuoti. Man teko vaidinti daug verstų iš svetimos kalbos muzikinių veiklų ir beveik visas Miko Petrausko operetes, bei Stasio Šimkaus "Čigonus" ir "Išėivį". Viso teko vaidinti 34 kartus muzikiniuose veikaluose, kai kuriuos pakartojant kelis kartus.

Ypač atsimenu, kaip "Išėivio" operetėje man teko vaidinti labai tinkamą Jono vaidmenį: Jis išvažiuodamas į Ameriką atsisveikina su savo motina, su mylimąja ir dainuoja: Sudiev, Lietuva. (Atsisveikinimą su tėvyne dainuoja "trio". Dainuoja motina, Jonas ir jo mylimoji Ievutė, — taip pat visas choras). Tą dainą dainuojant man prisimindavo mano atsisveikinimas su motina, prisimindavo, kaip reikėjo skirtis gyviems. Tuokart man dainuojant pasirodydavo akyse ašaros ir tą patį matydavau žiūrovų tarpe. Kita daina Jono "solo" Oi kas. Jonas dainuoja: "Kas ant žirgelio, ant pabalnoto, viešais keleliais lengvai skraidys, Kas vakarėliais rūtų darželyj, tave, mergele, kas atlankys?). Tą dainą dainuodamas, aš prisimindavau, kad neturėjau žirgelio, mano tėvas te-turėjo tiktai kuiną, kuriuo ardamas keikdavosi. Bet į tą dainą aš vistiek įsijungdavau, ir žmonės mane suprato, kiek ilgėjausi savo tėvynės čia gyvendamas. Vienas muzikoje nusimanęs žiūrovas man pastebėjo, kad nei vienas išsilavinęs dainininkas dainuodamas koncerte tą dainą, nesudainuodavo taip gerai, kaip kad aš vaidindamas. Aš dainuodavau įsijausdamas tai, ko aš neturėjau, gyvendamas Lietuvoje ir ko negavau patirti...

Ta pačia proga reikia prisiminti ir pačius vaidinimus Amerikoje. Daug tekdavo įdėti darbo ir triūso, kol veiklai surepetuojami ir vis dėlto suvaidinama buvo nekaip.

Lietuviški veiklai buvo parašyti Lietuvos žiūrovui: Amerikos lietuviui; dažniausiai jie nebūdavo įdomūs. Veikalų pritaikytų vietinei publikai nebuvo, be to, nebuvo nei drabužių, tinkamų vaidintojams, nei dekoracijų, nei šiaip jau reikalingų scenai reikmenų. Savo vaidinimais mes primindavome ateiviams lietuviams, kad jie neišsižadėtų savo kalbos ir papročių, iš viso, kad nepamirštų savo tėvų žemės. Dėl reikalingų daiktų trūkumo scenoje dažnai iš tragedijos išeidavo komedija arba atvirkščiai, o kartais ir patys vaidintojai veiklą "užmušdavo" savo vaidinimu. Gerai pasakė vienas chigagietis: "Per daugel metų Chicaga kryžiauvojo lietuvišką teatrą, o atvažiaavę tremtiniai jį palaidojo".

Kadangi man teko labai daug vaidinti, tai priminsiu čia skaitytojui apie kai kurias "tragedijas" ir "komedijas" scenoje.

3. NEPASISEKIMAI SCENOJE

Kartą kun. Varnagiris pasikvietė savo vargonininką, kad pasitartų su vaidintojų grupe suvaidinti kokią veiklą parapijos naudai. Vargonininkas pasikvietė grupės pirmininką pasitarti su kunigu. Grupės pirmininkas jam sako:

— Aš mielai sutinku jums padėti, bet reikia atsi-klausti artistų, ar jie sutiks? Kunigas buvo kiek šveplas ir sako: — "Kokie čia arpistai, kad visi amatoriai"...

Tai buvo pasakyta tikra tiesa. Iš mėgėjų nebuvo ko daug tikėtis, ir jiems patiems visokių nemalonumų atsitikdavo. Kartą vaidintojui reikėjo scenoje nusišauti. Jie sugalvojo taip: kai jis pridės prie galvos revolverį,

S
I
A
U
R
U
O
J
U

T
A
K
E
L
L
I
U

1915 metais Scenos Mylėtojai vaidino Birutę. Pa-veiksle matome K. B. Kraučiuoną, minėtame veikale vaidinusi kryžiuočių vadą Zunšteina.

tai kitas už scenos iššaus. Tačiau, kai vaidinimas priėjo prie tos vietos, kur reikėjo šautis ir artistas pridėjo revolverį prie galvos, už scenos niekas neiššovė, nes tas vyrukas tuo laiku flirtavo su mergaite ir apie iššovimą visai pamiršo. Artistas nesulaukęs šūvio, nutarė nusi-durti peiliu. Kai jis jau nuxirto ir nuspardė, tai tas vyrukas už scenos atsiminė apie šūvį ir, pokšt iššovė...

1909 m. Brooklyne veikė teatralinė draugijėlė "Lyra". Ji buvo socialistinės pakraipos ir vaidindavo tokius veikalus kaip: "Bomba, Ekspropriatoriai, Nihilistas" ir vers-tą iš rusų kalbos "Ant dugno". Vaidinant "Bombą", reikė-jo, kad bomba sprogtų scenoj. Prieš vaidinimą vaidintojai galvojo, kaip reikės padaryti su tuo sprogimu scenoje? Vienas vyrukas, kuris ateidavo į repeticijas pažiopsoti atsiliepė, kad jis galys vaidintojams pasitarnauti, nes jis buvo dirbęs kasyklose ir dar turįs keletą gabaliukų di-namito atsivežęs iš Pensilvanijos ir galys padaryti visai gerą eksploziją scenoje...

Vaidintojai jam pasakė: labai ačiū už jūsų suma-nymą, bet turbūt mes negalėsime pasinaudoti jūsų pa-siūlymu... Jei vaidintojai būtų sutikę su jo propozicija, tai be abejo, per vaidinimą su visa sale būtų atsidūre-kitoje gatvės pusėje...

Kartais vietoje bombos tekdavo naudoti "Fire-Works". Būdavo, į lietuviškus parengimus ar vaidinimus ateidavo moterys su vaikais ir paleisdavo juos ant valios. Smalsūs vaikai būriuodavosi prie scenos ir teiraudavosi pas vaidintojus:

— Kam tu tą dalai? — Kodėl tu toks laudonas? Vai-kai klausinėdavo aktorių.

Per vieną vaidinimą vienam vaidintojui teko tuo-laiku mesti bombą, ir jis metė. Vaikai labai persigando ir ėmė rėkti. Motinos atbėgo pažiūrėti, kas atsitiko: jos manė, kad vaikams akis išdraskė, kai bomba sprogo. Bet viskas gerai pasisekė, bomba eksplodavo ir vaikai pasi-mokino nestovėti arti scenos.

Miko Petrausko operetėje "Adomas ir Ieva", Adomas scenoje kapoja malkas. Reikėdavo kirvio. Kai kas pakviesdavo mus gastroliuoti į kitą miestą, tai negi veši kirvį? Vietoje gausime... Nuvažiavus svetur, koks nors salės prižiūrėtojas "jenitorius" suieško ten kokią ne-tinkamą kaplį, o vietoje žabų, paduoda šluotos kotą ir įsivaizduok, kad kerti malkas... Man vaidinant Newark, N. J., gavau kirvuką, kuris vos laikėsi ant koto. O vaikų prisirinko nemažai prie scenos. Man kertant šluotkotį, kirvukas nusmuko ir tiesiai į publiką. Laimė dar, kad nepataikiau kokiam bambliui į kaktą ir būtų buvus iš komedijos tragedija...

(Bus daugiau)

Don't gamble with fire—
the odds are against you!

Namų savininkų Pranculių istorija

Rusai turi pasaką, pavadintą „Zolotaja ribka“ (Auksinė žuvelė). Šioje pasakoje pasakojama:

Labai seniai prie didelio ežero gyveno žvejys. Nesisekė jam: namelis apiro, laivelis suskilo, tinklai suplyšo. Betgi vieną kartą ir šiam žvejui šyptelėjo laimė — pagavo auksinę žuvelę. Žuvelė prabilo į žvejį žmogišku balsu, paprašė paleisti ir už tai pažadėjo apdovanoti jį įvairiomis gėrybėmis. Žvejys paleidęs žuvelę ir paprašęs, kad žuvelė jam duotų naują laivelį ir tinklus. Žvejo prašymas buvo išpildytas. Žvejo žmona, sužinojusi apie stebuklingą žuvelę, pradėjo siuntinėti pas ją savo vyrą, vis dažniau reikalaujama daugiau turtų ir garbės. Ji tapo net didžiausios valstybės karalienė, išvarė vyrą iš namų ir pareikalavo, kad pati žuvelė jai tarnautų. Žuvelė, matydama, kad šios moters užgaidų nebegalės išpildyti, pliaukšterėjo per vandenį uodega ir... žvejys su žmona vėl atsirado prie apirusio namelio, suskilusio laivelio ir prie suplyšusių tinklų.

Tai pasaka. Bet dabar jau bus nebe pasaka, o tikras atsitikimas, įvykęs ne nežinoma krašte, bet mūsų Chicagoje. Bus pasakojama, kaip Pranculių šeima (pavardė išgalvota) buvo tapusi namų savininkais.

Pranculienė buvo gimusi Radviliškio mieste. Ji tuo prieš savo vyrą didžiavosi ir laikė save už jį daug pranašesnę. Savo vyrui ji vis sakydavo:

— Tai kas, kad Kaliekių kaimas labai didelis, bet kaimas kaimu ir pasilieka. O jeigu žmogus iš kaimo kilęs, tai ir jo protavimas daug siauresnis.

Pranculis, būdamas lėto ir nuolaidaus būdo, priešintis žmonai nė nedrįsdavo.

Pranculienė dar tremty, Vokietijoje, užpildydama įvairius blankus, visur pažymėdavo baigusius aukštus mokslus ir buvusį Lietuvoj vienos kanceliarijos vedėją; Pranculis — buvęs inžinierius, depo viršininkas.

Pranculiams atvykus į Chicago, atsirado ir jų kaimynas Vitkus. Ne tiek Vitkus, kiek Vitkuvienė ėmė ir papasakojo kitiems, kad Pranculienė nesanti nė pradžios mokyklos baigusi, o Pranculis buvęs tik paprastas vagonų sukabinėtojas. Pranculiai ir Vitkai pasidarė didžiausi priešai. Pranculienė iki mirties prižadėjo Vitkams keršyti.

Nors Pranculiai abu dirbo ir centą prie cento dėjo, tačiau didesnės sumos nepajėgė sutaupti. Mat, Pranculienė, kaip ji pati sakėsi, „mėgsta visiems į akis teisybę sakyti“. Aišku, toks jos „teisybės į akis“ sakymas nepatikdavo namų savininkams. Taigi Pranculiai per septynerius metus mažiau siai penkiolika namų savininkų pakeitė.

Vieną šeštadienį Pranculienė, apžiūrėjusi banko knygutę ir pastebėjusi, kad jau turi sutaupe pilnus \$4,000, sako vyrui:

— Pranculi, — ji savo vyrą vardu nevadindavo, — gana po svetimus namus trankytis! Pirk namus. Pirk Marquette kolonijoj ir mažiausiai trims šeimoms. Tegul nuomininkai mokės skolas. Man jau užteks fabrike dirbti!

Pranculis, būdamas sąžiningas žmogus, baisiai bijojo skolų, bet pergalvojęs priėjo išvadą, kad, tur būt, bus geriausiai pirkti nuosavus namus. Dabar juk visą laiką moka nuomą kitiems. Be to, tas kilojimasis baisiai įgriso. O jeigu dar suskaičiuotų, kiek išmokėjo baldų perkraustytojams Beniuliui ir Naujokaikiui, tai jau būtų neblogą namuką turėjęs. Ir taip galutinai nutarė pirkti namą.

Tokio namo, kokio norėjo žmona, Marquette parko kolonijoje negalėjo surasti. Vis dėlto pasitaikė trims šeimoms namas, kad ir ne Marquette parko kolonijoje, bet netoli jos. Pranculiui namas nelabai patiko, bet Pranculienė užsispyrė: būtinai šį, o ne kitą namą pirkti. Mat, tame name jau šešti metai, kaip gyveno jos nekenčiamas kaimynas Vitkus.

Pranculienė norėjo parodyti Vitkams, kad ji už juos pranašesnė ir tapusi namų savininke iš pirmos valandos pasakys: „geraut“ iš mano namo.

Taip Pranculiai, pasiskoline iš pažįstamų trejetą tūkstančių, gi likusius — iš vieno lenkiško bankelio, tapo namų savininkais.

Penktadienį jie visą dieną kraustėsi į nuosavus namus. Kad namas būtų aplaistytas ir stipriai laikytusi, šeštadienį surengė šaunias įkurtuves. Sukvietė iš visų kolonijų pažįstamus ir bičiulius. Įkurtuvės buvo tikrai linksmos. Pagal šaunumą neperdaugiausia ir kaimo: iki vieno tūkstančio vos kelių dolerių betruko.

Vitkus, sužinojęs, kad Pranculiai tapo namų savininkai, jiems dar bešvenčiant įkurtuves, išsikraustė į kitą koloniją. Tik po visų įkurtuvių Pranculienė apsižiūrėjo, kad Vitkai jos name jau nebegyvena. Vadinasi, atkeršyti Vitkams nepasisekė. Ant tuščių kambarių langų iškabino didelį skelbimą „Flat for rent“. Vyrui įsakė nesikišti į jos reikalus — nuomininkus ji pati pasirinksianti.

Apie porą mėnesių rinkosi nuomininkus ir vis negalėjo išsirinkti, nors norinčių nuomoti kambarius galybės praėjo. Pagaliau išleido jauną, su vienu vaikučiu, porą.

Rodos, reikalas susitvarkė. Bet atsitiko nesusipratimas su kitais nuomininkais. Veną dieną įbėgęs į kambarį Pranculių vienuolikos metų berniukas staigiai užklauskė motiną:

— Mama, pasakyk, kieno

Dievas yra tikriausias — mūsų ar viršutinių nuomininkų?

Motina į vaiko klausimą tik tiek pasakė:

— Katalikiškas Dievas yra geriausias ir tikriausias. Kitų tikybų dievai neverti nė tos medžiagos, iš kurios jie padaryti.

Baliukas gi pasakė motinai, kad pas nuomininkus paveikslė Dievas atvaizduotas jaunesnis ir gražesnis, negu pas juos, ir išbėgo laukan. Pranculienė, menamai su reikalu užėjus pas nuomininkus, apžiūrėjo paveikslą ir pastebėjo, kad Nukryžiuotojo Kristaus paveikslas yra kitoks, negu jos kambaryje.

Vos tik Pranculis grįždamas iš darbo spėjo peržengti slenkstį, Pranculienė jam ir sako:

— Pranculi, mūsų namuose gyvena eretikai. Mūsų namams nebus Dievo palaimos. Juk gavili mus perkūnas nutrenkti. Nueik ir pasižiūrėk: ant jų paveikslu Kristui abi kojos atskirai medinėmis vinimis prikalotos, o turi būt koja ant kojos uždėtos ir geležine vinimi perkaltos. Gali mūsų Baliukas pasidaryti eretikas. Suprask, kad man vaiko siela brangesnė už visus žemiškus turtus. Tuoju jiems kambarius atsakyk!

Pranculis nė nebandė priešintis, — juk vistiek ji ant savo pastatys. Jisai nuomininkams pranešė, kad atvažiuoja iš Vokietijos jo giminės ir paprašė kambarius apleisti. Nuomininkams po poros savačių išsikrausčius, vėl ant lango iškabino skelbimą „Flat for rent“.

Pavasariui išaušus, Pranculienė išsinešė prie namų supamąją kėdę. Prie kėdės pasistatė staliuką, ant staliuko pasidėjo peleninę, „King size“ cigarečių pokelį ir Z. Ledėno „Minjaną“. Knygos Amerikoje nebuvo pirkusi, tai ir šią pasiskolino pas Petrienę. Na, priedo dar ir akinius su blizgančiais rėmeliais užsidėjo. Taip visą dieną koją ant kojos užsidėjusi kėdėje suposi. Be to, kaip dera gerai namų savininkei, nusipirko ar šiaip iš kurveltui įsigijo dvi apsususias kates ir didelį rudais gaurais šunį. Žinote, šuo, kaip šuo, tik jo snukis buvo toks ilgas, kad daugiau jis panešėjo į skruzdėdį, ne į šunį.

Tas biauzybė šuo, prisižiūrėjęs į Chicago miesto švarą, ir pats pradėjo teršti prie namų esančią gražią pievelę. Tai nepatiko nuomininkei, nes jos vienerių metų sūnelis, kai tik įžengdavo pievelėn, taip ir išsitepliodavo. Motina, žiūrėk, žiaukčiodama jau ir tempia vaiką į vonią maudyti. Paprašė Pranculienę susitvarkyti su šuniu. Pranculienė nuomininkei trumpai ir drūtai pareiškė:

— Aš dėl tavo benkartos šunies prižiūsi nelaikysiu. Ne patinka — „geraut“ iš mano namų.

Po savaitės ir antrųjų nuomininkų neteko. Ir vėl lange skelbimas „Flat for rent“.

Pranculienė, namus nusipirkusi, metė darbą fabrike. Visą laiką sėdėjo supamojoje kėdėje ir priiminėjo žmones, no-

rinčius butą nuomoti. Dabar jau buvo nusistačiusi tik be vaikų ir gerus katalikus įsileisti. Tokių mažai atsirado. Be to, norėjo brangią nuomą gauti. Po kiek laiko joks nuomininkas pas juos nebesikreipė.

Pranculis kiek galėdamas stengėsi gražinti skolas skolinninkams ir mokėti banko paskolą, deja, vienas dirbdamas, negalėjo ištesėti. Po kelių mėnesių nustojo bankui paskolą mokėjęs. Pranculienė pamąčiusi, kad reikalai blogi, būtų išleidus bet kokius nuomininkus, bet jokių jau nebeatsirado. Net ir per radiją paduotas skelbimas nieko nepadėjo.

Atsitiko tai, kas ir turėjo atsitikti. Bankas namą pasiėmė savo globon, o Pranculius išprašė lauk. Pranculiai ir vėl tapo nuomininkai, o taipgi neteko ir turėtų \$4,000. Namo savininkas tapo Vitkus.

Apie namus dabar linksmai krykštauja keletas vaikučių, net trijų šeimų.

Tai mat: Pranculienė turėjo gerai, norėjo turėti dar geriau, o šiandien, kaip toj pasakoj, ir vėl nieko neturi.

Ir N. Zelandijoje keliamas laisvinimo balsas

Christchurch, Naujojoje Zelandijoje išeinančiam The Press jaunas lietuvis G. Procuta parašė laišką, iš kurio turinio laikraštis sudarė straipsnelį.

G. Procuta yra Naujosios Zelandijos Pabaltiečių klubo pirmininkas. Laikraštis cituoja G. Procutos laiško dalį, kurioje sakoma, kad dabarties pasikeitimai Sovietų Sąjungoje siekia nuginkluoti vakariečius ir būtų pražūtinga Vakarų pasauliui, jei Sovietams tai pavyktų. Nėra jokių įrodymų, kad Sovietų Sąjunga pakeitė savo užgrobimo politiką.

Laikraštis taip pat pabrėžia G. Procutos mintis, kad niekas nėra padaryta Albanijai, Bulgarijai, Čekoslovakijai, Estijai, Vengrijai, Latvijai, Lietuvai, Lenkijai ir Rumunijai atstatyti. Taip pat primenama neteisėta Estijos, Latvijos ir Lietuvos okupacija 1940 m. ir masiniai deportavimai iš Pabaltijos kraštų. Nuo to laiko Pabaltijos valstybės neteko 800,000 žmonių, kurie buvo išžudyti arba deportuoti, o jų tarpe buvo vaikų ir moterų.

Iki Sovietų Sąjunga neatitaisys tą didelę skriaudą Pabaltijos valstybėse ir kituose kraštuose, nėra vilties tikrai taikai iš draugumui. Laisvasis Vakarų pasaulis turi laikytis visų atsargumo priemonių, kad Sovietų politika neišsivystytų į kitą apgaulę.

LAIC

— Koks šventasis su uodega? — Atsakymą rasite MISLIJ KNYGOJE. Gaunama NAUJIE-NOSE tik už \$1.00

Rašytojai trėmimų teisintojų vaidmenyje

(Elta) Pavergtosios Lietuvos komunistinių rašytojų sąjungos leidžiamo laikraščio "Literatūra ir Menas" šių metų 30 numerio vedamajame rašoma apie "žalingus asmenybės kulto padarinius", kurių poveikis esąs "gana žymus ir tarybinėje literatūroje". Toliau nurodoma, jog rašytojų uždavinys esąs "visu atsakingumu išanalizuoti tuos padarinius"...

Tačiau vietoje analizavę asmenybės kulto padarinius ir padarę išvadas, komunistiniai rašytojai aštrina plunksnas teisinti Stalino laikais atliktiems žmonių trėmimams. Tame pačiame "Literatūros ir Meno" numeryje, kuriame rašoma apie žalingus asmenybės kulto padarinius literatūroje, spausdinamas Mykolo Sluckio apsakymas "Parėjo". Tasai apsakymas būdingas dviem požūriais. Jame vaizduojamas kolchozininkės Morkūnienės lietingą naktį susitikimas su sūnumi Kaziu, po penkerių metų grįžusiu iš "lagerio", kur jis dirbęs ir gavęs atlyginimą. Morkūnienės sūnus prieš penkeris metus buvo iš gimtųjų namų išvestas milicininkų ir vėliau nubautas už nužudymą kaimynų Normantų.

Iš apsakymo ryškėja kolchozininkės Morkūnienės būtis. Ji turi vieną avį su eriukais ir porą paukščių. Sunki būtis ir kitų kolchozininkų, kurie vasaros karčių metu "trobose, ankštuose kambariukuose, vartosi, dūsta be miego per dieną nusi-dirbė".

Tikslas Mykolo Sluckio aiškus. Jis nesiekė vaizduoti kolchozininkų būties. Tatai jam netyčiomis bus išsprūdę, atskleidžiant iškarpa kolchozinės tikrovės. Tiesioginis komunistinio rašytojo tikslas buvęs pavaizduoti žmogų, grįžusį iš priverčiamojo darbo stovyklos, kurioje jis išbuvo penkeris metus.

Pastaruoju metu vienas kitas lietuviai, dažniausiai netekę sveikatos, į pavergtąją Lietuvą grįžta iš Sibiro tremties. Tie žmonės buvo ištremti Stalino laikais. Komunistų partijai pasmerkus Staliną, jei tasai pasmerkimas nebūtų tik tariamas, pasitaiką iš priverčiamojo darbo stovyklų grįžtantieji būtų dėkinga tema tiek spaudai, tiek literatūrai. Tačiau, pasirodo, kad komunistų skel-

biamas asmenybės kulto ir jo padarinių pasmerkimas nėra nuoširdus. Tatai ryšku ir iš Sluckio apsakymo, kuriuo siekiama grįžtančius tremtinius pavaizduoti nusikaltėliais, iškrėpėliais, kad tuo būdu būtų pateisinti Stalino laikais vykdyti žmonių trėmimai, talkinant komunistų partijai.

Taigi, nors komunistai rašytojai ir daro užuominų apie reikala pašalinti asmenybės kulto padarinius, tačiau tikrovėje šia linkme jie ne tik nieko nedaro, bet dargi imasi plunksnos pateisinti žmonių trėmimus, o tuo pačiu šitokia "kūryba" siekiama bolševizmo pasmerktuosius dar kartą pamerkkti, juos suniekinant vos spėjusius peržengti gimtosios grįčios slenkstį.

Indėnai atgavo savo kapines

Dviejų akrų kapinių žemės vertė siekia \$1,500,000

KANSAS CITY, Kan. — Šio miesto pačiame vidury yra senos indėnų kapinės, kurių plotas lyginasi dviem akram žemės. Kapinės yra Huron parko srity.

1855 m. Wyndotte indėnų gentis savo kapines pervedė federalinei valdžiai ir išsikraustė į Oklahomos valstybę. Vėliau tos genties indėnai sumanė kapines atgauti. Per 60 metų jie stengėsi visokiais būdais federalinę valdžią paveikti, kad jiems kapines gražintų, bet visos jų pastangos niekais nueidavo. Kai dėl kapinių gražinimo būdavo įnešamas bilius, tai kongrese paprastai jis užkliūdavo: Kansas City kongresmanai pasistengdavo tokį bilių numarinti. Mat, jie stėjo už tai, kad kapinės visiems laikams pasiliktų federalinės valdžios kontrolėje kaip istoriškas paminklas.

Bet ši kartą indėnams pavyko kongrese bilių praveisti taip, kad vietos kongresmanai nė žinoti nežinojo, jog tokis bilius yra įneštas. Kai buvo paskelbta, jog bilius priimtas ir prezidento parašu patvirtintas, tai vietos kongresmanai tiesiog nustebo, jie net nežinojo, kad tas bilius buvo svarstomas.

Kadangi dviejų akrų indėnų kapinės yra pačiame miesto centre, tai jų žemės vertė yra la-

bai didelė. Apskaičiuojama, kad indėnų gentis, kuriai priklauso maždaug 700 asmenų galės atgautas kapines perduoti už \$1,500,000.

— Dienraščio redaktorius Fernando M. Sanchez buvo nušautas Mexicali miestelyje. Paskutinėmis savaitėmis jis rašė straipsnius apie Meksikos val-

džios pareigūnų ryšius su ištverkėliais. Policija tvirtina, kad Trinidad Hernandez, gubernatoriaus Maldonado pavaduotojas, nušovęs redaktorių.

— Suparaližutas komunistas Louis Oliveri nuvyko į Lourda, pasinėrė į vandenį ir pasveiko. Jis patikėjo stebuklu ir rengiasi vėl grįžti į katalikybę.

BIZNIO IR FINANSŲ PATARĖJAS

Pirkdamas ar parduodamas prekybos įstaigą, organizuodamas ar padidindamas įmonę ar kokį biznį, pasitark su

WILLIAM J. DRAKE -DRAGŪNAS

85-03 Wareham Place,
JAMAICA, N. Y.
Tel. Jamaica 6-7272

LIETUVIŲ DĖMESIUI!

NEWARK'E ATIDARYTAS OFISAS SIUNTINIAMS GABENTI Į SSSR

Į UKRAINĄ, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITUS KRAŠTUS.

Siunčiame maisto produktus, naujus ir dėvėtus drabužius, medžiagas, vaistus ir t. t.

SIUNTINIAI IŠSIUNČIAMSI 48 VALANDŲ BĖGYJE.

— Siuntėjui įteikiamas pašto pakvitavimas apie išsiuntimą. —

— Siuntiniai pristatomi gavėjui 7-8 savaitių bėgyje. —

Siuntiniai, siunčiami oro paštu, pristatomi 7-10 dienų bėgyje.

Siuntėjas gauna asmenišką gavėjo pakvitavimą.

VISI SIUNTINIAI SIUNČIAMSI SU JAU APMOKĖTU

MUTU, IR PRISTATYMAS GARANTUOJAMAS.

SIŪSKITE SIUNTINIUS GIMINIEČIAMS!

Ofisas atdaras kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.

Šeštadieniais nuo 9 val. ryto ir 4 val. po pietų.

Reikalaukite katalogu. Rašykite rusiškai arba angliškai.

Netoli Pensilvanijos geležkelio stoties Newark'e.

PACKAGE EXPRESS CO.

314 MARKET ST.
NEWARK, N. J.
Mitchell 2-2452

(Siuntiniai persiunčiami su Parcels to Russia, Inc., leidimu).

SIUNČIAME SIUNTINIUS JŪSŲ GIMINĖMS Į LIETUVĄ

Primame:

VARTOTUS IR NAUJUS DRABUŽIUS, VAISTUS, MAISTĄ, AUDINIUS IR ODAS BĖGAMS.

Didelis pasirinkimas medžiagų, batų, skepetaičių, odų mūsų krautuvėse

AMERPOL ENTERPRISES

(CENTRAS)

11601 JOS. CAMPAU AVE., DETROIT 12, MICH.

6618 MICHIGAN AVE. (skyrius) TEL. TO. 8-0298

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Siunčiame dėvėtus ir naujus drabužius, medžiagas, vaistus ir maisto produktus. Senus ir naujus daiktus priimame ofise. Muitai apmokami čia, gavėjas neprivalo mokėti jokių mokesčių. Pristatymas garantuotas. Drabužiai, maistas ir vaistai gali būti viename siuntinyje iki 20 svarų. Mes taip pat siunčiame batus. Geriausios rūšies medžiagas ir audinius siunčiame tiesiai iš Anglijos. MŪSŲ ĮSTAIGA YRA:

TEDDY'S SHOES

krautuvėje, 2130 West Cermak Road Chicago 8, Illinois

T. JEDRZEJAK—Platesnių informacijų telefonuokite FRontier 6-0433.

Istaiga kasdien atdara nuo 9:30 iki 5:30. Pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 8:30 P. M. Nereikia tartis dėl atvykimo.

NELAUKITE -

RYTOJ GALI BŪTI PERVELU!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimėi ištikus, neturėsite jokių nemalonumų.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY & McKAY, Inc.

222 WEST ADAMS STREET

Telefonas: Central 6-5208

KAMBARYS 1043

Generaliai Agentai Šių Kompanijų:

COLUMBIA INSURANCE COMPANY

PEARL ASSURANCE COMPANY

LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY

MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.

MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY

AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE CO.

MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE CO.

AUTO TAISYMAS IR GASOLINO STOTIS

Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Taisomi motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. MOBILGAS benzinas, Firestone padangos, baterijos ir automobiliams dalys.

1934 W. 59th Street Tel.: GROvehill 6-9136

M. ČESAS, patyręs automobilių specialistas

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE JŲSŲ INSULIACIJOS PROBLEMAS

Dabar yra laikas įrengti savo namą žiemai.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materialų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY

3039 SOUTH HALSTED STREET

Tel.: VICTORY 2-1272

STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

"KARYS" palaiko lietuviškas kario tradicijas...

"Kartą Italijoje" (B. Vrublevičius) "...Lygiai vidurnaktį ir vėl pavojus. Ši kartą svečius turėjome anglų naikintuvus, kurių apie 20, buvo pasiryžę žūbūt sunaikinti tiltą. Tuojau visi šokome prie pabūklų juos pasveikinti. Mūsų taikintojo Kocho nebuvo, todėl aš šokau taikintojo vieton šaudyti — buvo gera progą. Vadas lt. Pletz šūklelėje įsakymą — 'Ugnis!' Na, ir prasidėjo pragariška šūvių simfonija... Man šovinius padavinėjo storasis Paulius Schmidas iš Silezijos, kalbą lenkiškai. Prožektoriams sugavus lėktuvą, turėjome tuč tuojau leisti ugnį, nes naikintuvai buvo judrūs ir puolė iš visų pusių. Šandžiau pirmą kartą, buvo įdomu ir gražu, matėsi kaip šviečiamieji sviediniai krinta pro naikintuvo nosį.

"Mano vargšas Paulius, kišdamas šovinius, žiūrėdamas augšlyn ir man šaukdamas: 'Suk į kairę, į dešinę, augšlyn', ir panašiai, net ir nepastebėjo, kad automatiškas pabūklas nuplovė jam pirštą. Iš to džiaugsmo, kad mudu pataikėme į vieną lėktuvą, kuris tik sužybčiojo ir nukrito už kelių šimtų metrų, jis vis šaukė man. Aš irgi buvau nemažiau patenkintas, nes tai buvo mano pirmas 'krikštas' ir pirmas klūdydas...

"Prieš pat karo galą mudu gavome geležinius kryžius — E. K. 2, jais buvo apdovanoti dar du kiti lietuviai (mano pa-braukta. — B. J.).

"Baigėsi karas ir mes patekome nelaisvėn kartu su vokiečiais kaip 'savanoriai ir nusikaltėliai'..." ("Karys", 1956. Birželis.)

B. Vrublevičius savo prisiminimą baigia žodžiais kabutėse "savanoriai ir nusikaltėliai". Esu tikras, kad ir bešališkiausias teismas, remdamasis jo paties prisiminimais, laikytų jį mažiausiai aukšto laipsnio kolaborantu. Galėjo būti, kad vokiečiai prievarta B. Vrublevičių paėmė į vokiečių kariuomenę, bet jie negalėjo jo priversti džiaugtis gavus progą šaudyti į sąjungininkų lėktuvus, o taip pat pataikyti į juos. Be to — E. K. 2...

Negaliu suprasti "Kario" redakcijos galvojimo dedant tokius lietuvius kompromituojančius prisiminimus. Tai puikiausia medžiaga rusų bolševikams. Ar tai derinasi su "Kario" tikslais — palaikyti lietuvių karių tradicijas...

B. J.

Vengrai nesiskubina broliautis su Tito

Neįsileido jugoslavų futbolo komandos

VIENA. — Nežiūrint komunistinės Vengrijos premjero pareiškimu, kad "mes padarysime viską sunormalizuoti santykiams su Jugoslavija", praeitės abipu-

siai nesutarimai atsispindi dar ir šiandien.

Gabor Gyrok, pietinės Vengrijos vieno skyriaus komunistų partijos sekretorius Budapešto laikrašty šį klausimą iškėlė gana aštria forma. "Kodėl mes turime taip ilgai laukti, kol bus sureguliuoti vadinamieji Vengrijos-Jugoslavijos santykiai?", jis klausia ir pastebi, kad rugpiučio 20 d. numatytos futbolo rungtynės tarp jugoslavų ir vengrų komandų turėjo būti atšauktos, nes jugoslavų žaidėjams buvo užkirstas kelias įvažiuoti į Vengriją. Taip pat ir sumanymas suruošti bendrą Gegužės Pirmosios šventę buvo atšauktas.

Iš kitų vengrų komunistų pareiškimų aiškėja, kad praeitės įtampa tarp Vengrijos ir Jugoslavijos paliko sunkiai pašalinamas pasekmes. Tūkstančiai Vengrijos ūkininkų, kurie gyveno Jugoslavijoje pasieny ir turėjo Jugoslavijoje giminių, buvo pakaltinti titizmu ir nubausti. Jie dar ir šiandien neturi teisių į buvusias savo nuosavybes Jugoslavijos pasieny.

Su kitais Rusijos satelitais Jugoslavijos santykiai normalėja greitesniu tempu. Šiuo metu Jugoslaviją lanko lenkų komunistų delegacija, kuri susilaukia didelio dėmesio už tariamą atsakymą "imituoti Rusiją Lenkijos vidaus reikaluose".

CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.

Persuntimai į Lietuvą
ATDARA NUO PIRMAD.
IKI PENKTADIENIO
9:00 ryto iki 4:30 po pietų.
Siuntiniai priimami
TIKTAI SUSITARUS.
Pirm atvykstant telefonuikit
dėl susitarimo.

CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.

220 SO. STATE STREET
CHICAGO 4
Tel.: WAbash 2-9354

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR
GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 ligi 12 val.
iš ryto ir nuo 7 ligi 9 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 10 ligi 1 val.
Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefon.: PROspect 8-3229
Rezid. telefon.: WAlbrook 5-5076

Tel.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikslai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo
1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad.
ir Šeštadienį tikslai susitarus.

Ofiso telefon.: VIRginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-3244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 ki 4 po pietų.
Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: RE 7-6867

DR. BR. GAIŽIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
Valandos: 2-4 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Šeštadieniais 2-7 val. p. p.

Rezid. tel.: STEwart 3-4511

Ofiso telefon.: YARds 7-1166

DR. J. GUDAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35th gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val.
kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų

DR. A. JENKINS

PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 po pietų
ir 7:30-9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso telefonai: PROspect 6-3838
Rezid. telefonai: REpublic 7-9199

Grovehill 6-1595

Dr. Aldona A. Juska

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAİKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą,
išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Telef.: Ofiso ir buto OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Ave., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais 12-4 val.
Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonai: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzio 3-2868

Dr. Emily V. KRUKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad
6-8:30. Trečiadieniais tik susitarus

Dr. A. Valis - Labokas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonai: DANube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Dr. Julia Monstavičius

GYDYTOJA IR CHIRURGE
Moterų ir vaikų ligos
10748 SO. MICHIGAN AVE.
Tel.: PU 5-6766
Naktį skambinti rezidencijon.
1653 W. 103rd St., Beverly Hills
Tel.: BEverly 8-3946
Darbo valandos: nuo 6 iki 9 val. po
pietų kasdien, išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. po pietų.

Telef. ofiso: PROspect 6-2240

Rezidencijos: PROspect 6-4732

DR. A. MACIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
5700 SO. WOOD STREET
(Prieš Southtown ligoninę)
PRIĖMIMO VALANDOS:
2-4 kasdien ir 6-8 pirmad. ir penkt.
Šeštadienį 2-4 val. po pietų.
Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

DR. CONSTANCE

O'BRITIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

Dr. Juozas PAUKŠTYS

DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(įėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 p. p.
7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12.
Trečiadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — namu CE 3-7786

DR. STRIKOL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8.
Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso telefonai: YARds 7-4787
Namu telefon.: PROspect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai,
šaukite Midway 3-0001

Telef. ofiso: CLiffside 4-2896

Rezid.: LAfayette 3-1172

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų.
Šešt. 2-6 val. popiet, išskyrus šeštad.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 3, ILL.
—SATURDAY, SEPTEMBER 8, 1956

DR. VYT. TAURAS- TUPČIAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos.
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St.
(antras namas nuo Western Ave.)
Tel.: PROspect 8-1223 arba WE 6-5577
Ofiso val.: pirmad. 8-10 val. vakaro,
antrad., treč. ir penkt. 6-9 v. v.
ir šeštad. 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS

Ofiso telefon.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVE.
Rezid. telefon.: PROspect 6-8484
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak.
Trečiad., šeštad. ir sekmad. uždaryta.

DR. J. VAITAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th COURT, CICERO
Kasdien 10-12 ryto ir 5-8 val. vak.
Šeštadieniais 10-2.
Ofiso ir buto telefon.: OLYmpic 2-1381

Tel.: ofiso ir rez. PROspect 6-9400

Dr. Ona Vaškevičius

(VAŠKEVIČIUTE)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo
6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet,
trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581; rez.: VI 2-0742

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvės)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

DR. BRUNO J.

ZUBRICK'AS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6400 SO. KEDZIE AVE.
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak.
trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonai: HEmlock 4-7899
Namu tel.: Hilltop 5-2557

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai-Protezai, Med. Ban-
dazai. Speciali pagalba Kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Illinois
Tel.: PROspect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, O. D.

tikrina akis, pritaiko akinius,
keičia stiklus ir rėmus.
Telefonai: YARds 7-7381
Pirma: Vakarais nuo 6 ir 9 val.
Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų.
Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4455 S. CALIFORNIA AVE., Chicago

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel.: YARds 7-1829

Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiad. nuo 10-12; penktadienį 10-2.
Šeštadieniais 10-2 val. po pietų.

Dr. Kazimieras

MICHEL

Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis.
Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius.
Išgydo kreivas akis be operacijos.
Įdeda netikrą — artificialę aki pagal
sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonai: YARds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Tikrinu klausą ir pagelbėju
neprigirdintiems.

DR. S. VAITUSH, Opt.

Palengvins akių įtempimą, kuris
esti priežastimi galvos skaudėjimo,
svaigimo arba aptemimo, nervuo-
tumo, skaudėjimo, akių karščio.
Atitaisau trumparegystę ir toli-
regystę. Prirengiu teisingai akinius.
Visuose atsitikimuose egzaminavimai
daromų su elektra, parodantys ma-
žiausias klaidas. Speciali atyda kre-
piama į mokyklos vaikus.

VALANDOS:
Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro.
Šeštadieniais iki 4 val. vakaro.
Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta.
4712 S. ASHLAND AVE.
YARds 7-1373

Lietuviai ieško lietuvių

1) Marija Linizytė, Kosto duk-
tė, gyv. Kaune, Lenino pr. Nr.
61, butas 3, paieško Onos Lini-
zytės, Kosto dukters, gyvenan-
čios Amerikoje. Ona Linizytė
arba žinantieji tepraneša aukš-
čiau nurodytu adresu.

2) Antanas Kriščiūnas ir Al-
bina Kriščiūnaitė, nuo 1948 m.
gyveną Sibire, Krasnojarskij
kraj, Eniseiskij rajon, posl. Ma-
klakovo, ulica Puškina, N. 18,
kvartira II, paieško Juozo ir An-
tano Kriščiūnų, kilusių iš Skie-
čiškės k., Kazlų Rūdos valsč.,
Marijampolės apskr. Paieškomie-
ji 1944 m. liepos mėnesį išvyko
iš Lietuvos ir apsigyveno Vokie-
tijoje Amerikiečių zonoje.

3) Jonas Antanavičius, gyv.
Sibire, ieško Zenono Raškio, Ka-
zimiero sūnaus, kilusio iš Kel-
mės valsč., Nirplių bažnytkai-
mio. Pranešti: Stefanija Riekū-
tė, 3230 S. Lituanica Ave., Chi-
cago 8, Ill.

4) Paieškomi: Jonas Baljo-
nas, Stanislovo sūnus ir Jurgis
Bukšnyš, Jurgio sūnus. Abu gy-
vena arba gyvena Chicagoje.
Jie patys arba žinantieji prašo-
mi parašyti Baljono sesers duk-
teriai M. Pečiulienei, gyv. Jur-
barke, Petro Cvirkos g-vėje, N.
9 arba skambinti sekmadieniais
J. Pečiuliui, East Chicago, Ind.,
3954 R arba 1277 R.

5) Juozas Laurinskas, kilęs iš
Pypalių km., Tauragės valsč.,
prašo atsiliepti Mariją Rūkšie-
nę - Krasauskienę, gyvenančią
Chicagoje. Laiškus siųsti: J.
Laurinskas, Irkutskaja Obl., St.
Zima, Ziminskij Rajon, c. Cha-
zan, USSR.

6) Ona Nepraustienė, gyv.
Plungėje, Drakso g-vėj, 21, pra-
šo atsiliepti Povilą Montvilą, gy-
venusį New Britain, Conn., ir
Juozą Murauską.

7) Kazimieras Kulikauskas,
gyv. Lietuvoje, Plungės rajone,
Kepurėnų kaime ieško savo bro-
lio Prano, gimusio ten pat 1896
m. Pats Pranas arba žinantieji
apie jį prašomi pranešti: Mrs.
Zuzana Meilė, 909 W. Cullerton
St., Chicago, Ill.

8) Maželytė-Čebatarauskienė,
Ona, Vinco duklė, gyv. Kau-
ne, Sopranų g-vėj Nr. 3-5, ieško
Onos Draugelytės-Jokubaitienės,
Jono dukters, gim. 1920 m. lie-
pos 20 d. Teirautis arba praneš-
ti: Albinas Juškus, 6615 S. Oak-
ley Ave., Chicago 36, Ill.

9) Marytė Martišauskienė, Jo-
no duklė, gyv. Kaune, Aušros
1-18, ieško Annos Ostapkovič
(Navickaitės), atvykusios į
Ameriką 1913 m. arba anksčiau,
gyvenusios Chicagoje, kilusios
iš Papilės miestelio, Šiaulių
apskr.

10) Zuzana Černienė, gyv. Kau-
ne, Raudonosios Armijos pr. 42
— butas 1, ieško Kazio Norvido,
kilusio iš Papilės valsč., Šiaulių
apskr., atvykusio į Chicago 1913
m.

11) Kunigunda Nakaitė, Napa-
lio duklė, kilusi iš Mickūnų kai-
mo, Kamajų valsč., Rokiškio
apskr., nuo 1948 m. gyvenanti
Sibire, Krasnojarskij kraj, Eni-
seiskij rajon, posl. Maklakovo,
ulica Puškina, Dom 25, kvartir-
as, ieško savo dėdės Prano Na-

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo
Neseniai areštuotas Dome n i c o
Bando, vienas iš gaujos pasikėsi-
nusios prieš New Yorko žurnalistą
Victor Riesel.

ko, kilusio iš minėto Mickūnų
kaimo ir išvykusio 1914 m. į
JAV.

Naujausieji leidiniai

NAUJIENOSE galima gauti
šias knygas:

1. Prof. Vaclovui Biržiškai at-
minti, 24 puslapių knygutė, iš-
leista mokslininko laidotuvių
proga. Kaina \$1.00.

2. Prof. Vaclovo Biržiškos "Se-
nųjų lietuviškų knygų istorija".
Kietais viršeliais \$2.50, minkš-
tais — \$2.00.

3. Teodoro J. Kučinskio "Ly-
ties garbinimas", 144 psl., \$1.50.

4. Dan Kuračio "Daug kraštų,
daug žmonių", \$2.00.

Knygas gausite paštu, jei pa-
siųsite pinigų tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.,
Chicago 8, Illinois

— Berankiai, bėgimai lietuviai
karo invalidai tremtyje lauko
Javo pagalba. Aukos laimės!

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

• PADEKIME ARTIMIESIEMS LIETUVOJE IR SIBIRE

Siunčiam į LIETUVĄ, SSSR ir visą Europą pilnai apmokėtus ir
100% apdraustus anglišky medžiagų, avalynės, maisto ir vaistų užsaky-
mus iš Anglijos, Švedijos, Danijos ir t. t. Labai greitai įkainuojame vie-
toje ir tiesiog iš Chicagos pasiunčiame į Lietuvą siuntėjų pristatytus siun-
tinius. Mes nugalėjome didžiausias kliūtis greitumo ir pigumo atžvilgiais,
todėl nesiduokite niekam suviliojami. Lietuviškas ir sąžiningas patarna-
vimas.

Palyginkite mūsų kainas su kitų panašių įstaigų kainomis:

No. 7	\$18.06	No. 13	\$39.56	Nr. 30	\$14.66
10 svarų cukraus		5 svarai cukraus		20 svarų pirmos rūšies	
10 svarų k. taukų		5 sv. kavos		kvietinių miltų.	
No. 8	\$13.34	4 sv. kokavos			
20 sv. cukraus		5 sv. šokolado			
No. 9	\$23.00	No. 22	\$29.61	Nr. 31	\$18.11
20 svarų k. taukų		900 gr. kavos		5 sv. kvietinių miltų	
No. 10	\$14.49	500 gr. šokolado		5 svarai cukraus	
10 svarų ryžių		900 gr. sviesto		4 sv. 7 oz. taukų ir	
10 sv. cukraus		2000 gr. ryžių		5 svarai ryžių.	
No. 11	\$33.55	1000 gr. bec. lašinių			
10 svarų kavos		2000 gr. taukų			
10 sv. cukraus		450 gr. kumpio		Nr. 34	\$38.19
		500 gr. sk. muilo		100 Havana cigarų	
		400 gr. arbatos			

PATRIA GIFT PARCEL CO.

3741 W. 26th Street, Chicago 23, Ill.

TEL.: CRAWFORD 7-2126 Dirbame kasdien nuo 9 iki 6 val. vakaro.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR RUSIJĄ

tarpininkaujant didžiausiai kompanijai Amerikos žemyne

J. KAMIENSKI - JANIQUE TRADING CO.

VYRIAUSIAS OFISAS:

TORONTO, Ont., Canada, 835 Queen St. W.

Tel.: EM 4-4025

SKYRIAI JAV:

NEW YORK CITY, N. Y., 306 E. 9th Street

Tel.: GR 3-3470

PITTSBURGH, PA., 2013 East Carson Street

Tel.: HU 1-5759

MINNEAPOLIS, MINN., 44 E. Hennepin Ave.

Tel.: FE 6-2330

BUFFALO, NEW YORK, 1162 Broadway

Tel.: FI 1272

NEWARK, NEW JERSEY, 102 — 16th Ave.

Tel.: BI 2-6816

PHILADELPHIA, PA., 725 W. Girard Ave.

Tel.: ST 7-1422

CLEVELAND, OHIO, 1029 Fairfield Ave.

Tel.: CH 1-5547

CHICAGO, ILLINOIS, 2314 W. Chicago Ave.

Tel.: BR 8-6780

ir dešimtyje kitų Kanados ir JAV miestų.

Visiškai kiekvieno pasiųsto siuntinio garantija. Pristatome 2 savaitių
bėgyje. Jūsų giminei Senajam Pasauli gaus siuntinius visai nemokamai.

DIDŽIAUSIA KOMPA NIJA, NES GERIAUSIA!

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

ANNIVERSARY SPECIAL

LIMITED TIME ONLY

UNIVERSAL

Coffeematic

Kainuoja

\$26⁹⁵

DABAR

\$21⁹⁵

Hurry! For a limited time you can get this famous
coffeemaker at an unheard of price. Eight cup
capacity, in lifetime chrome, it brews to the
strength you choose, signals when ready, keeps
your coffee hot. Enjoy this fastest way to real
coffee at this "give-away" price.

UNIVERSAL

GLASER'S APPLIANCE AND FURNITURE CO.

5115-5123 So. Kedzie Avenue

PRospect 6-1790

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

7 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, SEPTEMBER 8, 1956

Ieško dingusio vyro

Rugpiučio 26 d. išėjo iš namų (8404 Crandon Ave.) Michael Witaszek ir daugiau nebegrižo. Jis yra senyvo amžiaus, 74 metų. Pasak žmonos, jo sveikata buvo pašlijusi. Ji yra susirūpinusi, kad su juo galėjo kas nors atsitikti.

— Clement Attlee sesuo Mary, sulaukusi 81 metų amžiaus, mirė. Ji rūpinosi pašalpos reikalais Anglijoje ir Afrikoje.

— Pabėgęs ukrainietis Pavlo Hlusanica pranešė Sovietų ambasada Kanadoje, kad jis nužudysias Sovietų ambasados sekretorių V. Selivanov, jeigu kas atsitiks su Rusijoje sulaikyta jo 15 metų dukterimi Oksana.

— Statistikos Biuras praneša, kad dabartiniu metu krašte dirba 66,752,000 asmenų. Čia įskaitomi ir vasaros metu dirbantieji studentai.

CHICAGOS ŠVARIASIAS IR
MODERNIŠKIAUSIAS DARŽAS
BUČO DARŽAS
WILLOW WEST INN
AND PICNIC GROVE
83rd and Willow Springs Road
WILLOW SPRINGS, ILL.

Anglų Kalbos Pamokos K. GINEITIS

6402 So. Fairfield Ave., Chicago 29
Telefonas: HEmlock 4-8037
(3-čias augštas, durys po kairei, arti
63-čios gatvės ir California Ave.).
Duoda prieš karą baigęs
Čikagos universitetą.
1 dol. 25 ct. val. — privačios.
VERTIMAI - PILIETYBĖ - LAIŠKAI

Skaitykite "N-nas"

THE G-E VACUUM CLEANER
you never have to lift!

NOW AT A NEW

LOW PRICE

\$69⁹⁵

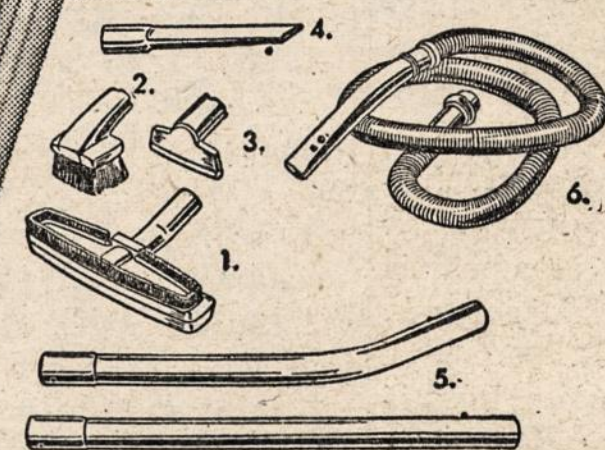
with
a complete
set of
attachments

1956 "Roll-Easy"
**VACUUM
CLEANER**

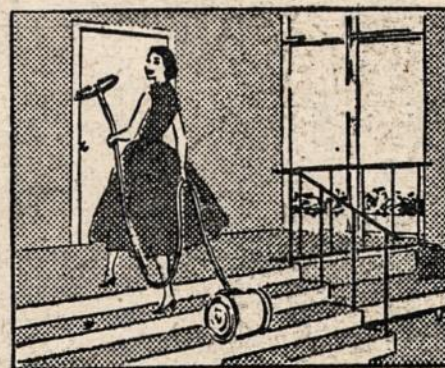
- Giant 12" wheels
- Powerful G-E motor
- Extra-large "Throw-Away" bag
- Quiet—no static
- Color-styled in turquoise and copper

Come in for a
FREE
DEMONSTRATION!
EASY TERMS AVAILABLE!

1. Handy 2-in-1 rug and floor tool
2. Dusting tool
3. Upholstery tool
4. Crevice tool
5. Aluminum wands
6. Flexible hose

ROLLS ANYWHERE
EASILY — EVEN UP
AND DOWN STAIRS!

**ILLINOIS FURNITURE
and RADIO CO.**

1570 N. MILWAUKEE AVE.

HUMBOLDT 6-1600

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS